

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 167/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Miroslavom Čipákom, Vazovova 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ek 981/2018, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom

JUDr. Ing. Miroslavom Čipákom, Vazovova 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ek 981/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ zdôrazňuje, že na okresnom súde sa proti nemu ako povinnému vedie exekučné konanie z dôvodu „nezaplatenia spätného výživného, s tým že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] meškal s platbou 30 eur a to 1 deň. V danej veci nešlo o nezaplatené spätné výživné, ale o pomstu bývalému partnerovi... v deň návrhu na vydanie exekúcie... [REDAKOVANÉ] nemal žiadne nezaplatené spätné výživné.“

3. Sťažovateľ ako povinný podal v napadnutom konaní vedenom okresným súdom 25. júla 2018 návrh, ktorým sa v súlade s § 61k ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) domáhal zastavenia exekúcie z dôvodu, že sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Okresný súd uznesením sp. zn. 4 Ek 981/2018 z 29. marca 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie z 29. marca 2019“) návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol.

4. O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 rozhodol sudca okresného súdu uznesením sp. zn. 4 Ek 981/2018 z 23. augusta 2019 (ďalej len „uznesenie z 23. augusta 2019“) tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.

5. Exekučným titulom, na podklade ktorého okresný súd vedie exekučné konanie, je rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24 P 20/2015 z 31. októbra 2017 (ďalej len „rozsudok z 31. októbra 2017“), ktorým boli sťažovateľovi vo výroku III uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 130 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej dcéry, počnúc od 11. decembra 2014 opakovane do budúca, a vo výroku IV povolené dlžné výživné za obdobie od 11. decembra 2014

do 31. októbra 2017 v sume 2 858,06 € splácať v sume po 30 € spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu. Proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 31. októbra 2017 bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 21 CoP 14/2018 z 31. júla 2018 (ďalej len „rozsudok z 31. júla 2018“), ktorým rozsudok Okresného súdu Prešov z 31. októbra 2017 vo výroku III potvrdil ako vecne správny a vo výroku IV zmenil tak, že dlžné výživné v sume 2 858,06 € povolil sťažovateľovi zaplatiť v štyroch splátkach v sume po 714,50 € tak, že prvá splátka je splatná najneskôr do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, druhá splátka najneskôr do 15. decembra 2018, tretia splátka najneskôr do 15. marca 2019 a štvrtá splátka najneskôr do 15. júna 2019. Sťažovateľ s prihliadnutím na rozhodnutie odvolacieho súdu konštatuje, že povinnosť platiť nemal, keďže „*krajský súd v Prešove... povolil sťažovateľovi splátky.*“.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že začal „*platiť spätné výživné hneď po vynesení rozsudku okresným súdom, aby mal splatený dlh čím skôr a po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Prešove dorovnal prvú splátku...*“.

7. Podľa sťažovateľa okresný súd vychádzal z nepravdivých tvrdení, že vo veci došlo pri jednej platbe k omeškaniu jeden deň. V tejto súvislosti uvádza, že on sám zaplatil „*2 mesiace vopred... Ak vyšší súdny úradník tvrdil, že oprávnený nedodal dôkaz o platbách vopred, nie je to pravda, nakoľko dané dôkazy zaslal poverený exekútor JUDr. SOBOLOVSKÝ. Tak isto v uznesení Okresného súdu Banská Bystrica je uvedené, že sťažovateľ nedodal dôkaz o tom, že volal na info linku Slovenskej pošty. Nakoľko ako fyzická osoba podľa zákona nemá právo si vyžiadať daný dôkaz, tel. rozhovor od mobilného operátora a Slovenskej pošty, preto ho nemohol doložiť ako daný dôkaz, ale mal ho vyžiadať Okresný súd...*“.

8. Sťažovateľ zdôrazňuje, že „*uznesenie súdu v Banskej Bystrici je tendenčné, alibistické a chráni vyššieho súdneho úradníka, ktorý vydal uznesenie, ktoré je protiprávne a má vadu nakoľko nebol v konaní pribratý kolízny opatrovník, porušil niekoľko zákonov a právo sťažovateľa na prejednanie veci verejne, tak isto maloletá nebola zastúpená kolíznym opatrovníkom.*“.

9. Okresný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o nariadenie pojednávania a vykonanie dokazovania, čím podľa jeho názoru došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okrem toho okresný súd porušil *„právo na zastupovanie maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom, súd nepribral kolízneho opatrovníka, aby sa k danej veci vyjadril.“*

10. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 € *„z titulu poškodenia dobrého mena“* a nahradí mu trovy konania v sume 10 000 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 132 ods. 1 až 3 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (odsek 1). Ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (odsek 2). Ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa (odsek 3).

16. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

19. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

20. Ústavný súd zároveň ešte pred posúdením opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa s poukazom na svoje ústavné postavenie považuje za potrebné v kontexte namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom zdôrazniť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom a záver

21. V úvode tejto časti rozhodnutia sa ústavný súd zaoberal otázkou identifikácie predmetu rozhodovania vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

22. V súlade s § 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody.

23. Vychádzajúc z obsahu podania a návrhu na rozhodnutie a berúc do úvahy v ústavnej sťažnosti uplatnenú argumentáciu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa domáha sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v súvislosti s uznesením okresného súdu z 29. marca 2019 a uznesením okresného súdu z 23. augusta 2019 vydanými vo veci návrhu sťažovateľa (povinného) na zastavenie exekúcie.

K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v súvislosti s vydaním uznesenia okresného súdu z 29. marca 2019

24. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až

v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

25. S prihliadnutím na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa princípu subsidiarity, ako aj na ďalej citovanú relevantnú právnu úpravu ústavný súd konštatuje, že na konanie a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní súvisiacom s uznesením okresného súdu z 29. marca 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom nemá dostatok právomoci.

26. Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 202 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ak nejde o rozhodnutie o príklepe. Sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Pojednávanie súd nariaduje, ak to pokladá za potrebné (odsek 1). Písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí (odsek 2).

28. Podľa § 239 ods. 1 Civilného sporového poriadku proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

29. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom možno podať sťažnosť, ktorú treba považovať za riadny prostriedok procesnej obrany a zároveň za účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru (porovnaj ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S.,

BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck. s. 869 a nasl.).

30. Sťažovateľ ako povinný proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 vydanému vyšším súdnym úradníkom podal sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu uznesením z 23. augusta 2019.

31. Uplatnenie právomoci sudcu okresného súdu vylučuje, aby v uvedenej veci rozhodoval ústavný súd, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v súvislosti s vydaním uznesenia okresného súdu z 23. augusta 2019

32. Sťažovateľ namieta, že postup okresného súdu v kontexte ním vydaného uznesenia z 23. augusta 2019 je arbitrárny a ústavne neudržateľný. Sťažovateľ napáda nedostatky procesného postupu okresného súdu spočívajúce v nenariadení pojednávania a vykonania dokazovania, ako aj v porušení „*práva na zastupovanie maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom*“. Okrem uvedeného sťažovateľ namieta aj postup okresného súdu pri odôvodnení uznesenia z 23. augusta 2019, ktoré podľa jeho názoru vychádza z nepravdivých tvrdení, že vo veci došlo k omeškaniu s platením spätného výživného. Napokon sťažovateľ namieta aj odôvodnenie okresného súdu, podľa ktorého „*nedodal dôkaz o platbách vopred*“, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nemal právo si v konkrétnych okolnostiach veci relevantný dôkaz vyžiadať. Zároveň zdôrazňuje s prihliadnutím na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2018, že povinnosť platiť nemal, keďže „*krajský súd v Prešove ... povolil sťažovateľovi splátky*“.

33. Na účely náležitého preskúmania argumentácie sťažovateľa si ústavný súd vyžiadala prístup k elektronickému spisu okresného súdu, ktorý sa vzťahuje na napadnuté

konanie, a zistil nasledujúce pre rozhodnutie vo veci ústavnej sťažnosti relevantné skutočnosti.

34. Exekučné konanie bolo začaté 28. júna 2018 doručením návrhu na vykonanie exekúcie vo veci dlžného výživného na podklade exekučného titulu, a to rozsudku Okresného súdu Prešov z 31. októbra 2017 v prospech oprávnenej – maloletej dcéry sťažovateľa zastúpenej zákonnou zástupkyňou. Exekučným titulom v napadnutom konaní je teda rozhodnutie všeobecného súdu vo veci dlžného výživného, ktoré sa stalo splatným v celkovej sume z dôvodu straty výhody splátok (výrok IV rozsudku Okresného súdu Prešov z 31. októbra 2017).

35. Návrh na zastavenie exekúcie, ktorý podal sťažovateľ ako povinný 25. júla 2018, odôvodnil s poukazom na § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, podľa ktorého súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, a v konkrétnostiach brojil proti tvrdeniu oprávnenej o omeškaní s platením dlžného výživného poštovou poukážkou v mesiaci jún 2018, a pritom zdôraznil, že svoju povinnosť si splnil v súlade s exekučným titulom. Uviedol pritom, že na pošte mu potvrdili, že poukaz bol doručený do schránky oprávnenej 15. júna 2018, a nie tak, ako to tvrdí oprávnená, 21. júna 2018.

36. Okresný súd uznesením z 23. augusta 2019 vydaným sudcom sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 zamietol a v odôvodnení citovaného rozhodnutia konštatoval stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v uznesení okresného súdu z 29. marca 2019, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

37. S prihliadnutím na zákonne súladný postup sudcu okresného súdu (k tomu pozri § 202 ods. 2 Exekučného poriadku citovaný v bode 27 tohto uznesenia) ústavný súd v ďalšej časti poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu z 29. marca 2019, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ *„svoje tvrdenie o včasnej úhrade výživného nijakým spôsobom nepreukázal, dokonca nepripojil ani jeden doklad o zaplatení. Súd poznamenáva, že nie je postačujúce, keď povinný uvedie, že svoje tvrdenia vie*

preukázať, povinný svoje tvrdenia musí spolu s podaným návrhom na zastavenie exekúcie preukázať a dôkazy o tvrdeniach predložiť, čo povinný neurobil. Súd poznamenáva, že v § 61k ods. 2 Ex. por. je vyjadrená koncentračná zásada rozhodovania o návrhu na zastavenie exekúcie tzn. procesné úkony sa musia vykonať v zákonom stanovenej lehote... Povinný je pod ťarchou neprihliadnutia na jeho procesný úkon povinný uviesť všetky relevantné tvrdenia a zároveň k tomu prislúchajúce dôkazné návrhy v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Ak ich podá oneskorene (napr. dôkazný návrh) súd na ne neprihliadne. Zákonodarca v novej úprave exekučného konania a to najmä v návrhoch na zastavenie exekúcie chce zvýrazniť, že exekučné konanie nemá byť konaním, v ktorom sa riešia spory, ale v ktorom sa má primárne vymôcť nárok priznaný exekučným titulom. Tento nárok má byť vymožený čo najskôr, v súlade s článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a preto, ak chce povinný iniciovať exekučný spor, zákonodarca mu na to stanovil určité limity a v prípade prekročenia, nedodržania týchto medzi zároveň stanovil, ako má súd (§61k ods. 2 Ex. por.) resp. povinný (§ 61l ods. 3 posledná veta Ex. por.) postupovať.“

38. V bode 28 uznesenia z 29. marca 2019 sa navyše poznamenáva, že podľa § 567 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase rozhodovania Okresného súdu Prešov o exekučnom titule by sťažovateľ ako povinný svoj dlh splátky výživného splnil riadne a včas v prípade, ak by stanovenú sumu vyplatil oprávnenej, resp. jej zákonnej zástupkyňi podľa exekučného titulu do 15. dňa príslušného mesiaca spolu s bežným výživným. Nie je pritom postačujúce, aby poštový poukaz bol doručený v lehote splatnosti do schránky oprávnenej. Vyžaduje sa, aby bola stanovená suma oprávnenej, resp. jej zákonnej zástupkyňi aj vyplatená. Svoje tvrdenia (o tom, že dlžné výživné zaplatil oprávnenej včas) však sťažovateľ ako povinný podľa názoru okresného súdu žiadnym spôsobom nepreukázal.

39. Novelizáciou Exekučného poriadku uskutočnenou zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 2/2017 Z. z.“), sa vypustila povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o zastavení exekučného konania *ex offio*, teda aj bez návrhu. Uvedená legislatívna

zmena tak so sebou priniesla zásadný prevrat v charaktere inštitútu zastavenia exekúcie, ktorý má s prihliadnutím na novú právnu úpravu výlučne charakter procesnej obrany povinného ako účastníka exekučného konania. Uvedené tvrdenie podporuje aj znenie § 611 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého sa postup rozhodnutia o zastavení exekúcie spája len s návrhom na jej zastavenie.

40. Berúc do úvahy legislatívnu zmenu vykonanú zákonom č. 2/2017 Z. z. dotýkajúcu sa inštitútu zastavenia konania a s prihliadnutím na charakter návrhu na zastavenie konania ako výlučného prostriedku obrany povinného v exekučnom konaní bolo povinnosťou sťažovateľa – povinného v exekučnom konaní domáhajúceho sa zastavenia exekúcie uviesť všetky vo veci relevantné skutočnosti a zároveň svoje tvrdenia o nich aj doložiť príslušnými dôkaznými návrhmi. Vzhľadom na uvedené preto pokiaľ sťažovateľ svoju povinnosť zanedbal a svoje tvrdenie o včasnosti ním uhrádzaného dlžného výživného (tak, ako to tvrdil v návrhu na zastavenie exekúcie) žiadnym spôsobom nepreukázal a dokonca ani nepripojil doklad o zaplatení výživného a nenavrhol okresnému súdu na účely preukázania svojich tvrdení vykonať dôkazy, potom sa zanedbaním procesných povinností sám vystavil následku, ktorý je s takýmto zanedbaním spojený.

41. Vzhľadom na skutočnosť zanedbania procesnej povinnosti sťažovateľa ako povinného v návrhu na zastavenie konania nielen tvrdiť, ale aj predložiť na účely preukázania svojich tvrdení dôkazy (resp. navrhnúť vykonanie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení) je argumentácia sťažovateľa, ktorou brojí proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní, nedôvodná. Uznesenie okresného súdu z 29. marca 2019, s ktorým sa stotožnil sudca v uznesení okresného súdu z 23. augusta 2019, je založené na skutočnosti neunesenia dôkazného bremena, a nie, ako sa to mylne domnieva sťažovateľ, na „*nedodaní dôkazu o platbách vopred*“. Ústavný súd síce nerozporuje tvrdenie sťažovateľa o tom, že ako fyzická osoba si nemôže dôkaz telefonického rozhovoru so zamestnancom poštového úradu, ktorý podľa jeho vyjadrenia mal preukázať včasnosť zaplatenia príslušnej splátky dlžného výživného, zaobstarat', no zároveň zdôrazňuje, že štádiu zaobstarania dôkazného prostriedku predchádza štádium navrhovania dôkazných prostriedkov. Z návrhu

na zastavenie exekúcie nevyplýva, že by sťažovateľ ako povinný okresnému súdu na účely preukázania svojich tvrdení vykonanie dôkazného prostriedku vôbec navrhol.

42. Na podklade všetkých už uvádzaných skutočností sú preto námietky sťažovateľa o tom, že odôvodnenie uznesenia okresného súdu z 23. augusta 2019 je založené na nepravdivých tvrdeniach a na skutočnostiach, že sťažovateľ „*nedodal dôkaz o platbách vopred*“, nedôvodné.

43. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ďalej namieta procesný postup okresného súdu a v konkrétnostiach zdôrazňuje, že okresný súd nenariadil pojednávanie na účely vykonania dokazovania a zároveň porušil právo na zastupovanie maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom.

44. Z návrhu na zastavenie exekúcie a ani zo sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 nevyplýva, že by sťažovateľ nariadenie pojednávania v jeho veci navrhol. Navyše v súlade s § 611 ods. 2 Exekučného poriadku na prejednanie návrhu na zastavenie exekúcie nie je potrebné nariadovať pojednávanie. Nariadenie pojednávania bude vo veci návrhu na zastavenie exekúcie spravidla nasledovať v prípadoch vyžadujúcich si vykonanie dokazovania. Skutočnosť zistenia zanedbania procesnej povinnosti sťažovateľa navrhnuť vykonanie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení však v konkrétnych okolnostiach veci už *prima facie* vylučuje dôvodnosť nariadenia pojednávania aj v prípade, že by sa preukázalo, že sťažovateľ skutočne požadoval v jeho veci pojednávanie nariadiť. Z uvádzaných dôvodov je preto aj námietka sťažovateľa o procesnom nedostatku okresného súdu, ktorý nenariadil pojednávanie na vykonanie dokazovania, nedôvodná.

45. K sťažovateľom namietanému porušeniu „*práva na zastupovanie maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom*“ ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že žiadne z ústavných ustanovení nezakotvuje v katalógu základných práv a slobôd výslovne „*právo na zastupovanie maloletého kolíznym opatrovníkom*“. Ústavný súd nespochybňuje, že neustanovenie kolízneho opatrovníka, ktorého funkciou je dôsledne dbať v stanovených

prípadoch na ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého v konaní pred všeobecným súdom, sa môže v relevantných prípadoch dotknúť procesného postavenia maloletého, a tým aj jeho základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie.

46. Ústavný súd s prihliadnutím na svoju ustálenú judikatúru v kontexte konkrétnej argumentácie sťažovateľa vyplývajúcej z ústavnej sťažnosti ďalej zdôrazňuje, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06, II. ÚS 163/2018). Podľa § 122 zákona o ústavnom súde totiž ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

47. Sťažovateľ sa síce s prihliadnutím na petit ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv a slobôd, predmetné porušenie však odôvodňuje postupom okresného súdu pri (ne)ustanovení kolízneho opatrovníka inému účastníkovi konania – oprávnenej. Vzhľadom na skutočnosť, že argumentácia sťažovateľa sa *prima facie* nedotýka jeho procesného postavenia – postavenia povinného v napadnutom konaní, ale dotýka sa postavenia oprávnenej, ktorej podľa názoru sťažovateľa mal byť ustanovený kolízny opatrovník, je už na prvý pohľad vylúčená možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa, do procesného postavenia ktorého nemohlo byť z uvedeného dôvodu zasiahnuté. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd vyhodnotil aj námietku sťažovateľa o porušení „*práva na zastupovanie maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom*“ ako nedôvodnú, teda takú, ktorou nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu či jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

48. Podľa už citovanej ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (sp. zn. I. ÚS 66/98). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci

predloženej sťažovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Z predbežných záverov ústavného súdu vyslovených k jednotlivým námietkam sťažovateľa plynie pre ústavný súd záver, že prijatie jeho ústavnej sťažnosti v ktorejkoľvek jej časti na ďalšie konanie by nebolo spôsobilé s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľa viesť k vysloveniu porušenia základných práv garantovaných ústavou či dohovorom postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

49. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť v relevantnej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

50. Poslednou námietkou sa sťažovateľ snaží spochybniť postup okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní z dôvodu existencie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2018, ktorým došlo k zmene výroku o dlžnom výživnom.

51. Aj napriek tomu, že sťažovateľ mal v čase podania sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 (sťažnosť bola podaná 7. mája 2019) o okolnosti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2018 vedomosť, skutočnosť zmeny výroku o dlžnom výživnom a jej vplyv na ďalšie trvanie exekúcie v sťažnosti smerujúcej proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom nevzniesol.

52. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilnú rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej je postup sťažovateľa, ktorý má k dispozícii opravný prostriedok, no príslušnú námietku v ňom materiálne neuplatní, iba formálnym využitím právneho prostriedku ochrany jeho práv (II. ÚS 382/2013).

53. Aj v tomto prípade sťažovateľ síce sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 29. marca 2019 podal, no v sťažnosti argumentáciu, ktorú predostrel ústavnému súdu prostredníctvom ústavnej sťažnosti, nevzniesol. Zároveň sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že k nesplneniu podmienky využitia účinného

právneho prostriedku ochrany práva došlo v jeho prípade z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za daných okolností preto neprichádzal do úvahy postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

54. Vzhľadom na uvedené ústavný súd námietku porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v kontexte námietky existencie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2018, ktorým došlo k zmene výroku o dlžnom výživnom, ktorú sťažovateľ uplatnil po prvýkrát až v konaní pred ústavným súdom, vyhodnotil podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú. Relevantná časť ústavnej sťažnosti bola preto odmietnutá v súlade s § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustná.

55. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými sťažovateľom v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2019

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu